

Aanvraag:

Beroep op vrijstelling artikel 5 sub b. komt binnen, brief van de ouders.

Op de website komt nog informatie hoe ouders/verzorgers vrijstelling op grond van artikel 5 sub b. kunnen aanvragen.

- Alle aanvragen komen binnen bij AV en moeten doorgezet worden naar de gespecialiseerde lpa.

Onderzoeksfase

1. Vanaf het moment dat de aanvraag in de mailbox van de gespecialiseerde lpa binnenkomt start het wettelijke termijn waarbinnen de aanvraag afgehandeld moet zijn.

Informatie verzamelen bij nieuwe aanvraag:

- Staat er al iets in ERISA over dit kind/gezin.
- Onderwijsverleden kind, heeft het kind ooit ingeschreven gestaan op een school en onderwijs gevolgd of staat het nu ingeschreven op een school.
- Zijn er nog meer kinderen in het gezin die leerplichtig zijn, ingeschreven staan of hebben gestaan op een school en onderwijs volgen of hebben gevolgd.
- Controleren van de gegevens, naam, adres, geboorte datum, bsn-nummer.
- ??? (5.1.2,e onderzoeken we nog meer dingen)

Informatie verzamelen bij hernieuwde aanvraag, na eerdere toekenning vrijstelling.

- Controle op informatie in ERISA, zijn er bijzonderheden.

2. Bij een beroep op vrijstelling 5 sub b doet de leerplichtambtenaar altijd een melding in Multisignaal. Op het moment dat ook andere zorgverleners in de verwijzindex een melding hebben gedaan kunnen de zorgsignalen met elkaar worden besproken. Hoe gaat dat, moeten we daarvoor nog iets opnemen?

Daarnaast kunnen concrete zorgsignalen aanleiding zijn voor een zorgmelding bij de Raad voor de Kinderbescherming. Een herhaalde weigering om met de gemeente in gesprek te gaan over het beroep op vrijstelling is zo'n concreet signaal

Komen er nog meer dingen onder de onderzoeksfase?

Handelingsfase

4. Lpa roept de ouders/verzorgers op voor een gesprek en geeft bij de oproep aan welke documenten de ouders moeten overleggen: identiteitsbewijs, formulier met bezwaren tegen de richting van de scholen. In de brief wordt de werkwijze uitgelegd bij nieuwe en bij hernieuwde aanvraag.
5. Gesprek met ouders/verzorgers waarin wordt getoetst of er terecht een beroep op de vrijstelling 5 sub b wordt gedaan;
aan de ouders wordt gevraagd om mondeling hun richtingbezwaren aan te geven en er wordt van hen verwacht dat zij met scholen in de woonomgeving in gesprek zijn geweest ter onderzoek. Ouders wordt gevraagd om aan te tonen;
  - dat de opvatting die zij aanhangen als een richting in de zin van de wet moet worden aangemerkt;
  - dat de richting die zij aanhangen belet dat hun kinderen een school binnen een redelijke afstand bezoeken en waarom bijvoorbeeld niet buiten schooltijd aan de eigen richting kan worden besteed;
  - dat hun overwegende bedenkingen tegen de richtingen geen bedenkingen tegen de vorm van het onderwijs betreffen;

3.2 Borging van het recht op onderwijs;

De ouders worden zeer nadrukkelijk gewezen op hun verantwoordelijkheid voor het realiseren van het recht op onderwijs en het voorzien van een goede ontwikkeling van hun kinderen. Aan de ouders wordt gevraagd op welke wijze zij het onderwijs vormgeven en naar de aanwezigheid van een onderwijsplan. Ook wordt gevraagd of zij voldoende (toe)zicht hebben op de onderwijsprestaties van hun kind. Aangegeven wordt dat dit gesprek met leerplicht jaarlijks zal worden herhaald.

Er wordt een gespreksleidraad¹ gebruikt om te zorgen dat alle informatie die nodig is besproken wordt. De leerplichtambtenaar neemt aan het einde van het gesprek nog géén beslissing. De LPA geeft bij de ouders aan dat zij na het gesprek alle informatie zal overwegen en overleggen met collega's of met de officier van justitie. Ook kan de LPA de ouders vragen om daadwerkelijk onderzoek te doen op scholen als zij dat nog niet gedaan hebben. (als het kind al leerplichtig is moet dit op zo kort mogelijke termijn gebeuren en wordt zonodig ondersteuning aangeboden om eventueel geschikte scholen te benaderen)

Als ouders niet komen opdagen voor het gesprek stuurt de lpa een aangetekende oproep voor verhoor.

6. Routekeuze bepalen

Binnen ..... weken/dagen na het gesprek neemt de lpa een beslissing.

- Vrijstelling 5 sub b toekennen.

Ouders krijgen een brief met de beschikking vrijstelling van inschrijving 5 sub b. De vrijstelling is voor 1 schooljaar en moet jaarlijks vóór 1 juli opnieuw worden aangevraagd. De (interpretatie) van de wetgeving kan wijzigen en ook het aanbod van scholen kan veranderen. Jaarlijks zal de gemeente de ouders oproepen om met hen te bespreken hoe zij het recht op onderwijs voor hun kind vormgeven². In de brief wordt ook aangegeven dat er een melding zal worden gedaan in Multisignaal en dat het kind zal worden gemeld bij *de jeugdarts* voor een eerste onderzoek en voor de reguliere jeugdonderzoeken later. Het staat ouders vrij om van het aanbod van de jeugdarts gebruik te maken...(uitzoeken)

-Vrijstelling 5 sub b niet toekennen.

De lpa geeft bij de ouders aan dat hun beroep op vrijstelling niet aan de wettelijke eisen voldoet en derhalve niet in behandeling genomen wordt. In de brief wordt uitgelegd wat de reden is. De ouders wordt gevraagd om binnen 2 weken hun kind in te schrijven op een school. (*ouders kunnen hulp vragen voor het inschrijven bij een school*).

Als ouders hun kind niet binnen 2 weken inschrijven op een school stuurt de lpa een aangetekende oproep voor verhoor.

Monitorfase

7. Routekeuze monitoren of valt dit onder opschalen of heroverwegen?????
  - Als ouders/verzorgers niet op gesprek komen en geen gehoor geven aan de oproep tot verhoor dan kan een huisbezoek door de leerplichtassistenten worden aangevraagd.
  - Als het huisbezoek er aanleiding toe geeft kan het anders in onderzoek worden gesteld.
  - Als ouders/verzorgers niet op gesprek komen en geen gehoor geven aan de oproep tot verhoor dan wordt een PV opgemaakt. Waar moet deze?

8. De ouders van de leerlingen die zijn vrijgesteld wegens 5 sub b krijgen jaarlijks in mei een brief. Zij worden daarin opgeroepen om goed te onderzoeken of het nog steeds nodig is om een beroep op vrijstelling 5 sub b te doen en relevante informatie over nieuwe wetgeving of scholen wordt gegeven. Er wordt gevraagd om ruim op tijd opnieuw een beroep te doen als dat van toepassing is. Ouders worden uitgenodigd voor een gesprek, **zie stap 4**, om te kunnen beoordelen in hoeverre het recht op onderwijs van hun kind is geborgd. Bij concrete zorgen kan er melding worden gedaan bij de Raad vd Kinderbescherming. Het niet op gesprek komen is een reden tot concrete zorg.

Hier is volgens mij nog geen besluit over genomen, nemen we het op en zo ja waar?

Een optie kan ook zijn om als gemeente het jaarlijks gesprek over het onderwijs te vervangen door ouders de mogelijkheid te bieden om een certificaat aan te vragen bij de Stichting Thuisonderwijs. Zie <https://www.stichtingkeurmerkthuisonderwijs.nl/index.php>

Waar in het proces leggen we dit vast:

De link naar de ketenpartners, hyperlinks die de lpa altijd leiden naar de meest recente informatie rondom dit onderwerp (wetgeving, jurisprudentie, afspraken OM etc.)

En deze informatie moeten we ook meenemen, uit:

Aanbevelingen voor de uitvoering.

- Behandel de aanvragen centraal:

.....

De wijze waarop aan vrijstellingsgrond 5 sub b toepassing is gegeven is veelvuldig aanleiding geweest voor rechterlijke toetsing en tot rechtsvormende uitspraken van de Hoge Raad. Dat komt niet alleen door de gevoeligheid van het onderwerp maar zeker ook door de onduidelijkheid van de gekozen formulering binnen de wet. **De drie specialisten zullen dan ook nauw samenwerken met de**

amsterdamse officier van justitie voor leerplicht. Zo is het mogelijk om zowel binnen Amsterdam als samen met collega's van andere steden en het OM de ontwikkelingen goed te blijven volgen en de aanpak te versterken.

Door het goed vastleggen van de werkwijze en gebruikte instrumenten en door jaarlijkse verslaglegging moet het werk altijd kunnen worden overgedragen aan andere medewerkers.

- Werkwijze standaardiseren en vastleggen:

Zoals gezegd is de wijze waarop aan vrijstellingsgrond 5 sub b toepassing is gegeven veelvuldig aanleiding geweest voor rechterlijke toetsing en tot rechtsvormende uitspraken van de Hoge Raad. Het is dus belangrijk om in overleg met het OM een werkwijze te ontwikkelen die toetsbaar is en aan de wettelijke eisen voldoet. Termijnen moeten worden vastgelegd en nageleefd.

- Zorg voor goede monitoring:

Door het gebruik van een rapportage uit de jeugdmonitor kunnen leerlingen die thuiszitten wegens vrijstelling 5 sub b gemonitord worden. Het is belangrijk om de groep in kaart te brengen en te weten op welke richtingsbezwaren de aanvragen worden gedaan en of het aantal vrijstellingen toe- of afneemt. Zo kunnen ouders actief benaderd worden als er nieuwe onderwijsmogelijkheden komen of als er nieuwe wetgeving van toepassing is.

Door de aanvragen 5 sub b te centraliseren is het ook mogelijk om zicht te krijgen op de beroepen op vrijstelling die níét door de leerplichtambtenaar zijn toegekend. Deze informatie is belangrijk omdat over deze aanvragen veelal het juridische traject loopt. Voor een goede samenwerking met het OM is het nodig om steeds in beeld te hebben op welke gronden er wel of geen vrijstelling is toegekend en over welke zaken er jurisprudentie is.